

A9-0297/2023

20.10.2023

MIETINTÖ

mahdollisuuksista lisätä kansallisten viranomaisten tarkastusten ja valvonnan luotettavuutta yhteistyöhön perustuvassa hallinnoinnissa (2022/2020(INI))

Talousarvion valvontavaliokunta

Esittelijä: Monika Hohlmeier

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	14
MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	15
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	24
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	25

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

mahdollisuuksista lisätä kansallisten viranomaisten tarkastusten ja valvonnan luotettavuutta yhteistyöhön perustuvassa hallinnoinnissa (2022/2020(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046, jäljempänä ’varainhoitoasetus’¹, ja 16. toukokuuta 2022 annetun komission tiedonannon ehdotuksesta sen muuttamiseksi (COM(2022)0223),
- ottaa huomioon luonnoksen kannastaan ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä,
- ottaa huomioon yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta 2. joulukuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116²,
- ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060³,
- ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen EU:n talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuodelta 2021,
- ottaa huomioon unionin sisäasioiden pääosaston 16. tammikuuta 2017 julkaiseman tutkimuksen ”Research for REGI Committee – Gold-Plating in the European Structural and Investment Funds” (REGI-valiokunnalle tehty tutkimus – Euroopan rakenne- ja investointirahastojen ylisääntely)⁴,

¹ [EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.](#)

² [EUVL L 435, 6.12.2021, s. 187.](#)

³ [EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159.](#)

⁴ Tutkimus – ”Research for REGI Committee – Gold-Plating in the European Structural and Investment Funds”, Euroopan parlamentti, unionin sisäasioiden pääosasto, politiikkayksikkö B – rakenne- ja koheesio politiikka, 16. tammikuuta 2017.

- ottaa huomioon unionin sisäasioiden pääosaston 30. huhtikuuta 2022 julkaiseman talousarvion valvontavaliokunnan pyytämän yhtenäistä tarkastuslähestymistapaa koskevan tutkimuksen ”Single audit approach – Root causes of the weaknesses in the work of the Member States’ managing and audit authorities”⁵,
 - ottaa huomioon aiemmat päätöksensä ja päätöslauselmansa vastuuvapauden myöntämisestä komissiolle vuosien 2019, 2020, 2021 ja 2022 osalta⁶,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,
 - ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0297/2023),
- A. ottaa huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317 artiklassa määrätään, että ”asetuksessa vahvistetaan jäsenvaltioiden valvonta- ja tilintarkastusvelvoitteet talousarvion toteuttamisessa sekä niistä johtuvat tehtävät”;
- B. ottaa huomioon, että varainhoitoasetuksen 127 artiklassa⁷ määritellään käsite ”tarkastusten vastavuoroinen hyödyntäminen” kaikkien EU:n rahastoista rahoitettavien tukitoimien osalta; korostaa, että tässä artiklassa vahvistetaan perusta, jonka nojalla tarkastajat voivat luottaa aiempaan tarkastustyöhön, kun se on tehty EU:n sääntöjen ja sovellettavien kansainvälisten standardien mukaisesti ja riippumattoman tarkastajan toimesta; korostaa, että yhtenäisen tarkastusmallin periaatteella pyritään estämään tarkastustyön päällekkäisyys, vähentämään tarkastustoiminnan kokonaiskustannuksia ja vähentämään tarkastuskohteisiin kohdistuvaa hallinnollista rasitetta;
- C. ottaa huomioon, että varainhoitoasetuksen 247 artiklassa edellytetään, että vuotuisen hallinto- ja tuloksellisuuskertomukseen sisältyy johdonmukaiseen menetelmään perustuva arvio unionin menojen virhetasosta;
- D. ottaa huomioon, että yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 69 artiklassa velvoitetaan jäsenvaltiot ottamaan käyttöön ohjelmiansa hallinto- ja valvontajärjestelmät ja toteuttamaan komission pyynnöstä kaikki tarvittavat toimet niiden tehokkaan toiminnan varmistamiseksi, mukaan luettuina tarkastukset, joihin komissio tai valtuutetut edustajat voivat osallistua, ja varmistettava, että kaikki kirjausketjussa tarvittavat asiakirjat säilytetään;

⁵ Tutkimus – ”Single Audit Approach – Root Causes of the Weaknesses in the Work of the Work of the Member States’ Management and Audit Authorities”, Euroopan parlamentti, unionin sisäasioiden pääosasto, politiikkayksikkö D, talousarvioasiat, 30. huhtikuuta 2022.

⁶ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0114, P9_TA(2021)0164, P9_TA(2022)0144, P9_TA(2023)0137.

⁷ 127 artikla: ”**Tarkastusten vastavuoroinen hyödyntäminen** Rajoittamatta olemassa olevia mahdollisuuksia suorittaa lisätarkastuksia silloin kun riippumaton tarkastaja on tarkastanut unionin rahoitusosuuden käyttöä koskevat tilinpäätöslaskelmat ja -kertomukset kansainvälisesti hyväksytyjen tarkastusstandardien mukaisesti ja tarkastus tarjoaa kohtuullisen varmuuden, kyseinen tarkastus muodostaa yleisen varmuuden perustan, mistä voidaan tarvittaessa säätää tarkemmin alakohtaisissa säännöissä edellyttäen, että tarkastajan riippumattomuudesta ja pätevyydestä on olemassa riittävästi näyttöä. Tätä varten riippumattoman tarkastajan kertomus ja siihen liittyvät tarkastusasiakirjat annetaan pyynnöstä Euroopan parlamentin, komission, tilintarkastustuomioistuimen ja jäsenvaltioiden tarkastusviranomaisten käyttöön.”

- E. ottaa huomioon, että yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta annetun asetuksen (EU) 2021/2116 59 artiklassa jäsenvaltiot velvoitetaan toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet unionin taloudellisten etujen tehokkaan suojan varmistamiseksi ja tarvittavat toimet hallinto- ja valvontajärjestelmiensä moitteettoman toiminnan sekä niiden komissiolle ilmoittamien menojen laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden varmistamiseksi;

Yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin piiriin kuuluvien EU:n menojen hallinnointiin, valvontaan ja tarkastukseen vaikuttavat perimmäiset syyt

1. muistuttaa, että yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa komissio on viime kädessä vastuussa EU:n talousarvion toteuttamisesta, kun taas jäsenvaltioiden on sovellettavien sääntöjen mukaisesti perustettava EU:n rahoittamia ohjelmia varten tehokkaat kansalliset hallinto- ja valvontajärjestelmät, jotta voidaan ehkäistä, havaita ja korjata mahdolliset sääntöjenvastaisuudet tai petokset EU:n menoissa ja antaa komissiolle kohtuullinen varmuus siitä, että EU:n varoja käytetään moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti;
2. muistuttaa, että yhtenäisellä tarkastusmallilla viitataan tarkastusjärjestelmään, jossa jokainen tarkastustaso perustuu edellisen tason työhön sillä edellytyksellä, että se on luotettavaa ja tarkkaa; korostaa, että yhtenäisen tarkastusmallin asianmukainen täytäntöönpano estää tarkastustyön päällekkäisyyksiä, vähentää tarkastustoiminnasta jäsenvaltioille ja komissiolle aiheutuvia kokonaiskustannuksia ja vähentää tarkastuskohteisiin kohdistuvaa hallinnollista rasitetta; huomauttaa, että käytännössä yhtenäisen tarkastusmallin soveltaminen perustuu muun muassa jäsenvaltioiden tarkastuselinten suorittamaan asianmukaiseen ja luotettavaan tarkastustyöhön;
3. korostaa, että EU:n varoja koskevien sääntöjen monimutkaisuus ja säännösten toistuvat muutokset ohjelmakausien välillä voivat johtaa oikeudelliseen epäselvyyteen tai sääntöjen noudattamiseen liittyviin ongelmiin sekä virhetulkintoihin ja puutteelliseen täytäntöönpanoon, mikä lisää virheiden riskiä; panee merkille, että komissio on antanut jäsenvaltioiden tarkastuselimille ohjeita ja tukea EU:n sääntöjen ja vaatimusten tulkittamisesta ja soveltamisesta varten, jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset tarkastukset kaikkialla EU:ssa; pitää valitettavana, että komission ohjeet ovat usein hyvin teoreettisia, teknokraattisia ja tulkinnanvaraisia; korostaa, että nämä toimenpiteet voivat johtaa ylisääntelykäytäntöihin, byrokratian lisääntymiseen tai täytäntöönpanostandardien jatkuviin muutoksiin jäsenvaltioissa; pitää valitettavana, että nämä tarpeetonta hallinnollista taakkaa aiheuttavat näkökohdat saattavat vaikuttaa kielteisesti EU:n varojen houkuttelevuuteen jäsenvaltioiden mahdollisten edunsaajien kannalta; korostaa, että vaikka hallintoviranomaiset pyrkivät parhaansa mukaan noudattamaan EU:n säännöksiä, ne ovat vaarassa tehdä virheitä monimutkaisten ja epäselvien sääntöjen vuoksi;
4. palauttaa mieliin, että yhteistyöhön perustuvassa hallinnoinnissa jäsenvaltiot ovat vastuussa maksujen hallinto- ja valvontajärjestelmän perustamisesta ja niiden on varmistettava, että järjestelmän avulla pystytään havaitsemaan ja korjaamaan sääntöjenvastaisuudet; korostaa, että jäsenvaltioille on hyötyä siitä, että ne valitsevat hallinnointi- ja valvontatarkoituksiin pikemminkin ennaltaehkäiseviä kuin rankaisevia toimenpiteitä, mikä auttaa varmistamaan, että järjestelmää hallinnoidaan

mahdollisimman tehokkaasti oikeiden tuensaajien hyödyksi, ja samalla vältetään petoksia ja julkisten varojen ohjautumista väärin kohteisiin ja varmistetaan niiden paras mahdollinen käyttö;

5. katsoo, että oikeudellinen kääntäminen on monimutkainen ja vaativa menettely, joka tuo lisää tulkintavaikeuksia, koska oikeudellisten käännösten on oltava täsmällisiä ja niillä on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä samat lähdetekstissä esitetyt ajatukset, ja oikeudelliset termit heijastavat joskus hyvinkin teknisiä oikeudellisia käsitteitä, jotka eroavat toisistaan eri oikeusjärjestelmissä erityisesti hallinnon, valvonnan ja tarkastuksen aloilla;
6. palauttaa mieliin vastuuvapauden myöntävän viranomaisen huomautukset elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanosta sekä sellaisten alue- ja paikallisviranomaisten ja muiden sidosryhmien osallistumisesta, jotka eivät osallistuneet riittävällä tavalla kansallisten ohjelmien laatimiseen;
7. huomauttaa, että virheitä ja sääntöjenvastaisuuksia olisi vältettävä ja hallintoviranomaisten ja maksajavirastojen olisi ensisijaisesti havaittava ja korjattava ne; muistuttaa, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin on todennut, ettei tällä hetkellä käytössä olevilla valvontamenettelyillä vielä kyetä riittävästi tasapainottamaan koheesipolitiikan täytäntöönpanoon liittyviä suuria toimintariskejä⁸ ja erityisesti että hallintoviranomaisten tekemät tarkastukset eivät ole vieläkään olleet tarpeeksi vaikuttavia edunsaajien ilmoittamiin menoihin liittyvien sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemisessä ja havaitsemisessa; korostaa, että vaikuttava hallinnon valvonta on välttämätöntä, jotta voidaan varmistaa sekä toimien tuloksellisuus että niiden toteuttaminen oikeudellisen kehyksen mukaisesti; painottaa, että virheiden havaitsemista on unionin taloudellisten etujen suojaamisen lisäksi hyödynnettävä tarvittavien korjaavien toimenpiteiden toteuttamisessa ja lainsäädännön parantamisessa, jotta tällaiset virheet voidaan ehkäistä tulevaisuudessa;
8. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen aiemmissä vuosikertomuksissa esittämät huomautukset, joiden mukaan useissa tilintarkastustuomioistuimen tutkimissa tapauksissa kansallisilla viranomaisilla oli riittävät tiedot, joiden perusteella virhe olisi voitu ehkäistä tai havaita ja korjata ennen menojen ilmoittamista komissiolle, ja jos ne olisivat käyttäneet asianmukaisesti kaikkia käytettävissään olleita tietoja, arvioitu virhetaso olisi ollut useita prosenttiyksikköä alhaisempi; kehottaa jäsenvaltioita olemaan valppaampia ja hyödyntämään paremmin saatavilla olevia tietoja, jotta voidaan välttää virheitä sisältävien menojen ilmoittaminen ja siten lisätä niiden valvonta- ja tarkastustyön luotettavuutta;
9. vaatii, että jäsenvaltioiden tarkastuselimet noudattavat ylimpien tarkastuselinten kansainvälisiä standardeja; toteaa, että näiden standardien noudattamatta jättäminen aiheuttaa riskin tarkastustyön luotettavuuden ja laadun heikentymisestä ja se myös uhkaa yhtenäistä tarkastusmallia; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin on havainnut toistuvia ongelmia tiettyjen kansallisten tarkastusviranomaisten työn laajuudessa, laadussa, dokumentoinnissa ja raportoinnissa⁹; huomauttaa, että tilintarkastustuomioistuin katsoo, että puutteiden pääasiallinen syy on se, miten

⁸ Vuosikertomus EU:n talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuodelta 2021, s. 160.

⁹ Vuosikertomus EU:n talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuodelta 2021, s. 163–168.

tarkastusviranomaiset toteuttavat ja dokumentoivat työnsä; katsoo, että monien tilintarkastustuomioistuimen otokseen poimittujen tarkastusviranomaisten osalta havaitut puutteet rajoittavat tällä hetkellä tarkastushavaintojen ja niiden pohjalta mahdollisesti laadittavien lausuntojen kokonaisvaltaista luotettavuutta; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen ja komission omat tarkastukset osoittavat, että joidenkin kansallisten tarkastusviranomaisten työ voi joskus olla vähemmän luotettavaa, mukaan lukien tarkastukset, jotka koskevat suuren riskin meno-ohjelmia, joiden virhetaso ylittää 2 prosentin olennaisuusrajan; toteaa, että tämä johtuu yhdestä tai useammasta seuraavista seikoista: kansainvälisten tilintarkastusstandardien puutteellinen noudattaminen, erot asianmukaisen jäljityksen kattavuudessa ja tarjonnassa asiakirja-aineistossa, kansallisten viranomaisten riittämätön rahoitus, resurssiongelmat ja puolueettoman otannan puute; korostaa, että on tärkeää, että jäsenvaltioilla on yhteinen peruskehys, jossa on selkeät ja yksityiskohtaiset vastuualueet tilintarkastusten laadun varmistamiseksi, jotta vältetään EU:n sääntöjen virheellinen tulkinta; vaatii, että tehokkaiden, täysin riippumattomien, avoimien ja vaatimustenmukaisten tarkastusviranomaisten, jotka noudattavat kansainvälisiä standardeja, olisi pyrittävä vähentämään tarpeettomia tarkastustoimia ja siten vähentämään byrokraattista taakkaa ja optimoimaan tarkastusresurssit;

10. korostaa, että EU:n varoilla rahoitettujen ohjelmien tarkastusten suorittamiseksi on olennaisen tärkeää, että eri tasoilla on käytettävissä pätevää henkilöstöä, jolla on riittävä koulutus, kokemus ja institutionaalista muistia; pitää valitettavana, että kyselytutkimuksesta ja haastatteluista, jotka toteutettiin edellä mainittua yhtenäistä tarkastusmallia koskevaa tutkimusta varten, saatiin palautetta, jonka mukaan riittävien resurssien puute, mukaan lukien tarkastustehtäviä koskeva valmennuskoulutus, vaikuttaa hallintoviranomaisten (koheesiopolitiikan alalla) ja maksajavirastojen (yhteisen maatalouspolitiikan alalla) valmiuksiin tehdä tehokkaita ja perusteellisia menojen tarkastuksia¹⁰; tähdentää, että samoin kansallisten tarkastusviranomaisten henkilöstöpula, tarkastusten suorittamisen tiukka aikataulu ja ulkoistaminen yksityisen sektorin yhteisöille voisivat johtaa institutionaalisen kokemuksen menettämiseen ja tarkastustoimintojen hajanaisuuteen eri elinten välillä, minkä seurauksena nämä haasteet voisivat vaikuttaa kielteisesti varmennusprosessin tehokkuuteen ja tarkastuselinten kykyyn tuottaa vakuuttavia tuloksia oikea-aikaisesti¹¹; muistuttaa tässä yhteydessä tarpeesta parantaa sellaisen teknisen avun menetelmiä ja täytäntöönpanoa, jota komissio voi antaa jäsenvaltioiden viranomaisille;
11. korostaa, että riippumattomat tarkastuselimet ja muut jäsenvaltioissa varoja hallinnoivat elimet ovat keskeinen edellytys tarkastustulosten luotettavuudelle ja laadulle; palauttaa huolestuneena mieliin, että joissakin jäsenvaltioissa tarkastustehtäviä hoitavissa valtion elimissä on havaittu mielivaltaisia nimityksiä, mikä on herättänyt kysymyksiä niiden puolueettomuudesta korruption havaitsemisessa ja ilmoittamisessa; korostaa, että

¹⁰ Tutkimus – ”Single Audit Approach – Root Causes of the Weaknesses in the Work of the Work of the Member States’ Management and Audit Authorities”, Euroopan parlamentti, unionin sisäasioiden pääosasto, politiikkayksikkö D, talousarvioasiat, 30. huhtikuuta 2022, s. 57.

¹¹ Tutkimus – ”Single Audit Approach – Root Causes of the Weaknesses in the Work of the Work of the Member States’ Management and Audit Authorities”, Euroopan parlamentti, unionin sisäasioiden pääosasto, politiikkayksikkö D, talousarvioasiat, 30. huhtikuuta 2022, s. 58.

puutteelliset riippumattomat tarkastusmekanismit sekä laittomat kytkökset poliittisten ja oligarkkisten rakenteiden välillä talouden ja yhteiskunnan aloilla edistävät korruptiota¹²;

12. toistaa huolensa tilintarkastustuomioistuimen ja komission virheiden laskemismenetelmien välisestä erosta, joka saa aikaan sekaannusta ja tekee virheiden perimmäisiin syihin puuttumisesta vaikeaa; korostaa, että näitä eroja ei esiinny kaikilla menoaloilla; korostaa, että eroja esiintyy koheesiomenoissa, jotka ovat yksi EU:n talousarvion suurimmista osa-alueista, neljättä vuotta peräkkäin¹³; korostaa, että koheesio on myös sellainen toimintapolitiikan ala, jolla sääntöjenvastaisten menojen riski on huomattava, ja että asianmukainen ja luotettava arvio koheesiomenojen virhetasosta on näin ollen keskeinen tekijä komission ilmoittaessa ja seuratussa, ovatko tämän toimintapolitiikan alan menot säännösten mukaisia; korostaa, että komission menetelmä päättämisaikana vallitsevan virhetason arvioimiseksi pääosastojen tasolla antaa paljon alhaisemman arvioidun virhetason verrattuna tilintarkastustuomioistuimen menetelmään, jolla lasketaan virheet monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden 1 ja 2 puitteissa suoritetuissa maksuissa; kiinnittää huomiota siihen, että asiakirjatarkastuksissa ei ehkä havaita ja korjata sääntöjenvastaisia menoja; katsoo, että komission olisi poikettava yhtenäisestä tarkastusmallista, kun jäsenvaltioiden tarkastusviranomaiset raportoivat korkeista virhetasoista tai niillä on oikeusvaltioperiaatteen liittyviä ongelmia tai niillä on huomattavia ongelmia hallinto- ja hallintojärjestelmissään; korostaa, että yhtenäistä tarkastusmallia olisi sovellettava vain silloin, kun ohjelmasta vastaavien viranomaisten toimivaltuudet on selkeästi erotettu toisistaan ja tarkastustyötä valvotaan kattavasti ja rajoittamattomasti, mukaan lukien asiaankuuluvien tietojen täysimääräinen saatavuus; korostaa, että tilintarkastuksen riittävä kattavuus on tarpeen sellaisen tilastollisesti edustavan otoksen muodostamiseksi, joka kuvastaa korkeaa luottamustasoa, jota tarvitaan, jotta tilintarkastustyö johtaisi luotettaviin johtopäätöksiin; panee merkille, että komissio suorittaa omat tarkastuksensa riskianalyysin perusteella ja tarkastaa suuremman määrän toimia kaikissa toimenpideohjelmissa ja jäsenvaltioissa; kehottaa tilintarkastustuomioistuinta eli EU:n ulkopuolista tarkastajaa ja komissiota, joka EU:n talousarvion toteuttamisesta vastaava elin ja tarkastuksen kohde, löytämään yhteensopivat menetelmät ja tekemään yhteistyötä yhdenmukaistamisen lisäämiseksi, jotta saadaan vertailukelpoisempia lukuja, ja vahvistamaan riskiperusteista lähestymistapaa sekä varmistamaan, että tarkastusten luotettavuus voidaan varmistaa, jos tietyissä jäsenvaltioissa tai tietyillä aloilla ilmenee vakavia puutteita;

Suosituksukset mahdollisuuksista lisätä tarkastusten ja valvonnan luotettavuutta yhteistyöhön perustuvassa hallinnoinnissa

13. kehottaa komissiota osaltaan edistämään parempaa yhteistä käsitystä yhtenäisestä tarkastusmallista, jotta tätä mallia voidaan tulkita ja jotta se voidaan panna täytäntöön yhdenmukaisemmin kaikissa jäsenvaltioissa;
14. pyytää komissiota jatkamaan EU:n rahastoihin ja ohjelmiin sovellettavien sääntöjen ja vaatimusten yksinkertaistamista ja varmistamaan samalla tasapainon tarvittavien tarkastusten ja valvonnan ja ohjelmakausien välisen jatkuvuuden kanssa sekä antamaan

¹² https://commission.europa.eu/system/files/2022-07/40_1_193993_coun_chap_hungary_en.pdf

¹³ Vuosikertomus EU:n talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuodelta 2021, s. 166.

lisäselvennyksiä sääntöjen ja vaatimusten täytäntöönpanosta jäsenvaltioiden toimivaltaisille elimille; kannustaa jäsenvaltioita käyttämään yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja, jotta voidaan puuttua EU:n sääntöjen monimutkaisuuteen ja alentaa virhetasoa ja samalla keskittyä politiikkatavoitteiden saavuttamiseen;

15. muistuttaa, että jos sääntöjenvastaisuuksia ja virheitä havaitaan, sen seurauksena on pantava täytäntöön korjaavia toimenpiteitä, laadittava ohjeita hallintoviranomaisille ja parannettava EU:n lainsäädäntöä, jotta tällaiset virheet voidaan estää tulevaisuudessa;
16. kehottaa komissiota etsimään edelleen tapoja auttaa jäsenvaltioita direktiivien saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä, suuntaviivojen antamisessa ja EU:n varojen käytössä ottaen huomioon EU:n sääntöjen ja kansallisen lainsäädännön välisen vuorovaikutuksen; muistuttaa tässä yhteydessä, että on tärkeää toteuttaa tiukkoja vaikutustenarviointeja, arviointeja ja toimivuustarkastuksia sen arvioimiseksi, ovatko EU:n lainsäädäntö ja meno-ohjelmat tarkoituksenmukaisia; korostaa, että komission on puututtava nopeasti toimivuustarkastuksissa havaittuihin sääntelyn päällekkäisyyksiin, epäjohdonmukaisuuksiin ja puutteisiin ottamalla huomioon kansallisella ja/tai alueellisella tasolla saadut kokemukset ja toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä EU:n ohjelmien tehokkuuden, merkityksellisyyden ja johdonmukaisuuden varmistamiseksi sekä varmistettava jatkuvuus ohjelmakausien välillä;
17. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita vähentämään ylisääntelyä ja toisaalta seuraamaan tiiviisti EU:n lainsäädännön viivästynyttä, hajanaista tai puutteellista täytäntöönpanoa tai saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, koska tämä häiritsee yhdenmukaistamista ja johtaa vääristymiin EU:ssa, kun EU:n varojen käyttöön sovelletaan ristiriitaisia normeja; painottaa, että yksinkertaistamisen olisi oltava ohjaava periaate koheesiopolitiikan ja YMP:n lisäksi myös säännöissä, jotka koskevat muita aloja, kuten julkisia hankintoja, valtiontukia ja verotusta koskevissa ja alakohtaisissa säännöksissä;
18. arvostelee sitä, että yhä useammista lainsäädäntöehdotuksista puuttuu perusteellinen vaikutustenarviointi, johon osallistuvat kaikki eri sidosryhmät ja johon sisältyy selkeä rahoitus- ja talousarvioanalyysi; kehottaa komissiota kiinnittämään enemmän huomiota lainsäädäntötyön laatuun ja suhtautumaan realistisesti hallinnollisiin, taloudellisiin ja budjettivaikutuksiin; kehottaa komissiota valmistelemaan ja käynnistämään hankintamenettelyt nopeammin, jotta voidaan kehittää riippumattomien toimijoiden vaikutustenarvioinnit;
19. huomauttaa, että kansallisella tasolla on tärkeää osoittaa riittävät resurssit EU:n menojen seurantaan ja tarkastamiseen sekä parantaa edelleen tarkastusviranomaisten henkilöstön teknisiä valmiuksia, jotta voidaan sekä välttää viivästykset tai tehottomuuden riskit varmennusprosessissa että parantaa tarkastustyön laatua ja luotettavuutta;
20. kehottaa komissiota tehostamaan yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa erityisesti sellaisten käänösvirheiden välttämiseksi, jotka voivat haitata EU:n lainsäädännön yhdenmukaista tulkintaa ja aiheuttaa kansallisille viranomaisille lisää hallinnollista taakkaa, kun ne tulkitsevat ja soveltavat asiaankuuluvia säännöksiä, jotta niiden ei tarvitse turvautua muilla virallisilla kielillä laadittuihin versioihin¹⁴; korostaa, että komission olisi

¹⁴ Yleisen tuomioistuimen tuomio 12. maaliskuuta 2019, asiassa T-135/15, Italia v. komissio,

varmistettava tilintarkastusstandardien horisontaalinen ja yhtäläinen soveltaminen kaikissa jäsenvaltioissa, jotta vältetään erilaiset valvonnan ja soveltamisen tasot; ehdottaa, että komissio vahvistaa omaa valvontajärjestelmäänsä erityisesti niiden jäsenvaltioiden ja alojen osalta, joissa ilmenee puutteita; katsoo, että näissä tilanteissa on otettava käyttöön vahvempi valvonta- ja tarkastusjärjestelmä ilman, että vähennetään hyvin toimiviin jäsenvaltioihin tai aloihin kohdistettavaa huomiota;

21. kehottaa komissiota kannustamaan ja edistämään parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden ja niiden tarkastus- ja valvontaviranomaisten kesken täytäntöönpano- ja tarkastusmenetelmien osalta niiden työn vaikuttavuuden parantamiseksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäksi panemaan täytäntöön tilintarkastustuomioistuimen suositukset, jotka liittyvät tarkastus- ja valvontakäytäntöjen puutteisiin, ja raportoimaan asiasta vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle;
22. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan EU:n ohjelmia toteuttaessaan aina huomioon ohjelmien täytäntöönpanoon osallistuvien alue- ja paikallisviranomaisten tarpeet ja kokemukset sekä hallinnollisten valmiuksien että sellaisten toiminta- ja tarkastusmenettelyjen soveltuvuuden osalta, jotka niiden on pantava täytäntöön; kehottaa komissiota kehittämään tukimekanismeja niille paikallisviranomaisille, jotka niitä tarvitsevat; korostaa, että valmiuksien jatkokehittäminen, kuten koulutus, vertaisarvioinnit sekä tietämyksen ja tarkastuskäytäntöjen vaihto eri jäsenvaltioiden tarkastuselinten välillä, parantaisi entisestään kansallisten viranomaisten henkilöstön teknisiä valmiuksia;
23. katsoo, että digitalisaatio ja kehittyneempien tietoteknisten välineiden käyttöönotto jäsenvaltioiden ja unionin tasolla parantaisivat EU:n varojen hallinnointia, valvontaa ja tarkastusta ja voisivat osaltaan estää sääntöjenvastaisuuksia, parantaa tarkastusten laatua ja vähentää huomattavasti hallinnollista taakkaa olettaen, että jäsenvaltioiden ja komission tietotekniset välineet ovat keskenään yhteensopivia; ottaa huomioon, että digitalisaatio helpottaa ja nopeuttaa tärkeiden tietojen saatavuutta todentamisten aikana ja että se voisi siten vähentää tarkastusten määrää; korostaa, että on tärkeää edistää ja jakaa jäsenvaltioiden hyviä käytäntöjä, jotka koskevat tehokkaiden tietoteknisten välineiden käyttöä tiedonlouhintaa ja EU:n varoihin liittyvien eturistiriitojen välttämistä varten; korostaa kuitenkin, ettei mikään tietotekninen järjestelmä voi koskaan täysin korvata inhimillistä tekijää; korostaa, että hyvin koulutetulla henkilöstöllä on edelleen keskeinen rooli EU:n varoja suojaavassa hallinnointi- ja valvontajärjestelmässä; kehottaa jäsenvaltioita parantamaan hallinnollisen työn digitalisointia niiden käytäntöjen yhdenmukaistamiseksi ja varmistamaan EU:n varoja käyttäviin ohjelmiin osallistuvan sekä valvonta- ja tarkastustehtäviä hoitavan henkilöstön asianmukaisen koulutuksen, jotta he ymmärtävät täysin käyttämiensä tietoteknisten välineiden mahdollisuudet, tietävät, mitä odottaa tulosten osalta, ja ymmärtävät oman roolinsa päätöksentekoprosessissa;
24. muistuttaa komissiolle ilmoitettujen menojen jälkitarkastusten ohella ennakkotarkastusten merkityksestä rahoitukseen liittyvien virheiden ja sääntöjenvastaisuuksien, erityisesti eturistiriitojen, estämisessä; toteaa, että järjestelmätarkastuksiin olisi kiinnitettävä enemmän huomiota; korostaa, että on tärkeää

käyttää tietoteknisiä välineitä tiedonlouhintaan ja eturistiriitojen välttämiseen; panee tässä yhteydessä merkille komission elpymis- ja palautumistukivälineen yhteydessä tekemät järjestelmätarkastukset;

25. korostaa, että hybridirahoitusvälineiden tapauksessa, kun käytetään kustannuksiin perustumatonta rahoitusta ja maksuja, jotka riippuvat välitavoitteiden, tavoitteiden ja muiden suoritusindikaattoreiden saavuttamisesta, tarvitaan uusia tarkastusmenetelmiä ja -lähestymistapoja sekä joustavuutta, jotta tarkastusviranomaiset ja komissio voivat tarkistaa menojen laillisuuden;
26. korostaa, että hallinto- ja tarkastusviranomaisten ja komission välinen hyvä yhteistyö ja palaute on toinen tärkeä tekijä varmennus- ja valvontakehyksen tehokkuuden kannalta; panee merkille komission pyrkimykset parantaa tiedonvaihtoa hallinto- ja tarkastusviranomaisten kanssa, mutta huomauttaa, että parantamisen varaa on aina; kehottaa komissiota edistämään ennakoivasti hyvää viestintää ja hyvien tarkastuskäytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden tilintarkastajien välillä alueellisella, kansallisella ja unionin tasolla;
27. korostaa, että on tärkeää toteuttaa toimenpiteitä petosten ja uudenlaisten sääntöjenvastaisten käytäntöjen torjumiseksi; kannustaa jäsenvaltioita arvioimaan säännöllisesti tarkastuskäytäntöjään ja sisäisiä valvontajärjestelmiään, jotta voidaan varmistaa, että ne ovat luotettavia ja tehokkaita sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemisessä, havaitsemisessa ja korjaamisessa;
28. korostaa tiedotus- ja valistuskampanjoiden merkitystä, jotta tahattomien virheiden määrää voidaan vähentää; kehottaa jäsenvaltioita järjestämään tällaisia kampanjoita hyvissä ajoin ja ottamaan mukaan kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät;
29. muistuttaa, että parlamentin luonnoksessa kannaksi komission unionin yleiseen talousarvioon sovellettavia varainhoitosääntöjä koskevaan asetusehdotukseen mentiin paljon pidemmälle ja kehoitettiin komissiota perustamaan pakollinen yhteinen integroitu ja yhteentoimiva raportointi- ja seurantajärjestelmä, joka mahdollistaa unionin rahoituksen saajia koskevien tietojen sähköisen tallentamisen ja säilyttämisen, myös kootussa muodossa, mukaan lukien niiden tosiasialliset omistajat ja edunsaajat, sekä näiden tietojen säännöllisen saataville asettamisen tiedonlouhintaan ja riskien pisteyttämistä varten, sekä varmistamaan, että järjestelmässä käytetyt indikaattorit ovat luotettavia ja objektiivisia ja rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen riskinarvioinnin kannalta;
30. muistuttaa, että komissiolla on valvontarooli ja se varmistaa, että hallinto- ja valvontajärjestelmää koskevat järjestelyt ovat sääntöjen mukaisia, muun muassa tarkastamalla järjestelmän tehokkaan toiminnan ja tekemällä tarvittaessa rahoitusoikaisuja; toteaa, että komissiolla on jatkuva vastuu toimia, jos jäsenvaltion valvontajärjestelmässä havaitaan vakavia puutteita, kuten asetuksessa (EU) 2021/2116 esitetään;
31. kehottaa komissiota vähentämään YMP:stä viljelijöille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa, joka on usein syynä tahattomiin virheisiin, jotka olisi erotettava selvästi tahallista petoksista, ja varmistamaan siten YMP:n varojen tehokkaamman käytön; suosittelee, että tarkastuskertomuksissa esitetään myös jatkossa YMP:n kunkin pilarin

osalta virhetasojen selkeä jaottelu ja yksilöidään alat, joilla yksinkertaistamista tarvitaan eniten; korostaa, ettei maatalouden ympäristötoimenpiteiden marginaalisesti korkeampi virhetaso saisi estää jäsenvaltioita asettamasta niitä maaseutuyhteisöjen viljelijöiden saataville;

32. pitää myönteisinä vuosien 2023–2027 YMP:hen tehtyjä yksinkertaistuksia ja sitä, että niillä helpotetaan kansallisten viranomaisen tarkastus- ja valvontavastuidensa ohella suorittamaa hallinnointia, ja katsoo, että ne on toteutettava tehokkaasti sen varmistamiseksi, että virheet ja sääntöjenvastaisuudet eivät lisäänty tällaisen yksinkertaistamisen myötä; korostaa, että jäsenvaltioiden määräämien seuraamusten on oltava tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia ja että niillä on pyrittävä perimään takaisin aiheettomia maksuja; kehottaa jäsenvaltioita panemaan kansallisissa strategiasuunnitelmissaan asianmukaisesti täytäntöön oikeuden oikaista jälkikäteen virheitä asetuksen (EU) 2021/2116 mukaisesti;
33. panee merkille komission sisäisen tarkastuksen ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen roolin unionin edun mukaisia valvontatehtäviä suorittaessa ja arvioitaessa riskejä YMP:n varoille; katsoo, että asetuksen (EU) 2021/2116 mukainen uusi täytäntöönpanomalli ei saa haitata Euroopan tilintarkastustuomioistuimen toimintaa sen arvioidessa EU:n varojen käytön vaikuttavuutta, tehokkuutta ja taloudellisuutta YMP:n uusien järjestelyjen mukaisesti; pyytää Euroopan tilintarkastustuomioistuinta vahvistamaan, että kyseisen asetuksen 9 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti vaadittavat asiakirjat riittävät sääntöjenvastaisuuksien todentamiseen;
34. kehottaa lisäämään toimia eturistiriitojen välttämiseksi ja niihin puuttumiseksi sekä maananastuksen ja julkisten varojen väärinkäytön ennaltaehkäisemiseksi, jotta EU:n varoja voidaan suojella ja säilyttää YMP:n maine; pitää myönteisinä komission toteuttamia toimia ja erityisesti 9. huhtikuuta 2021 julkaistua tiedonantoa ”Ohjeet eturistiriitojen välttämiseen ja hallintaan varainhoitoasetuksen mukaisesti”¹⁵, joilla se pyrkii varmistamaan, että jäsenvaltioiden viranomaiset toteuttavat yhteistyössä hallinnoitavien varojen täytäntöönpanon asianmukaisesti;
35. korostaa, että on tärkeää, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin panee asianmukaisesti täytäntöön unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevat toimenpiteet, jotka määrittellään asetuksessa (EU) 2021/2116 olevan IV osaston (valvontajärjestelmät ja seuraamukset) I luvussa;
36. pitää myönteisenä satelliittikuvien ja uusien kuvantamistekniikoiden käyttöä yhteisen maatalouspolitiikan seurannassa, sillä niiden avulla voidaan seurata säännöllisesti koko edunsaajaväestön maataloustoimintaa; panee merkille, että vuodesta 2018 lähtien jäsenvaltioiden maksajavirastot ovat voineet tehdä monitorointitarkastuksia ja käyttää EU:n Copernicus-ohjelman Sentinel-satelliittitietoihin perustuvia automatisoituja prosesseja tiettyjen yhteisen maatalouspolitiikan sääntöjen noudattamisen tarkastamiseksi; kannustaa komissiota jatkamaan niiden edistämistä, koska ne voivat vähentää hallinnollista taakkaa, parantaa kustannustehokkuutta, tukea mahdollisten petosten varoitusmerkkien tunnistamista ja taata yhdenmukaisen lähestymistavan;

¹⁵ EUVL C 121, 9.4.2021, s. 1.

37. panee tyytyväisenä merkille tuloksiin keskittyvää EU:n talousarviota koskevan komission strategian, jonka tavoitteena on tehostaa varainkäyttöä ja saada aikaan enemmän käytettävissä olevilla resursseilla;

o

o o

38. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Asia on käsitelty kattavasti mietinnössä, eikä esittelijä halua lisätä siihen mitään.

26.10.2022

MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

talousarvion valvontavaliokunnalle

mahdollisuuksista lisätä kansallisten viranomaisten tarkastusten ja valvonnan luotettavuutta yhteistyöhön perustuvassa hallinnoinnissa (2022/2020(INI))

Valmistelija: Luke Ming Flanagan

EHDOTUKSET

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046¹⁶, jäljempänä 'varainhoitoasetus', ja 16. toukokuuta 2022 annetun komission tiedonannon ehdotuksesta sen muuttamiseksi (COM(2022)0223);
- B. ottaa huomioon yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta 2. joulukuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116¹⁷;
- C. ottaa huomioon komission maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston 25. huhtikuuta 2022 julkaiseman vuotuisen toimintakertomuksen 2021;
 1. muistuttaa, että vaikka komissiolla on kokonaisvastuu yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) varainhoidosta, 99,1 prosenttia sen talousarviosta toteutetaan yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa;
 2. muistuttaa, että 1. tammikuuta 2023 alkaen yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa toteutettavaan YMP:n talousarvioon sovelletaan yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta annetun asetuksen (EU) 2021/2116 säännöksiä;

¹⁶ EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.

¹⁷ EUVL L 435, 6.12.2021, s. 187.

3. muistuttaa, että YMP:n vaikuttavuus ja hyvä maine riippuvat varojen asianmukaisesta ja tehokkaasta käytöstä, jossa tarkastus ja valvonta ovat perusvälineitä, ja että komission tarkastustehtävällä on edelleen olennaisen tärkeä rooli, jotta varojen käyttöä voidaan arvioida ja edistää talousarviota koskevaa vastuuvapausmenettelyä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kanssa;
4. palauttaa mieliin, että yhteistyöhön perustuvassa hallinnoinnissa jäsenvaltiot ovat vastuussa maksujen hallinto- ja valvontajärjestelmän perustamisesta ja niiden on varmistettava, että järjestelmän avulla pystytään havaitsemaan ja korjaamaan sääntöjenvastaisuudet; korostaa, että jäsenvaltioille on hyötyä siitä, että ne valitsevat hallinnointi- ja valvontatarkoituksiin pikemminkin ennaltaehkäiseviä kuin rankaisevia toimenpiteitä, mikä auttaa varmistamaan, että järjestelmää hallinnoidaan mahdollisimman tehokkaasti oikeiden tuensaajien hyödyksi, ja samalla vältetään petoksia ja julkisten varojen ohjautumista väärin kohteisiin ja varmistetaan niiden paras mahdollinen käyttö;
5. korostaa, että tahalliset petokset on erotettava tahattomista virheistä, kuten Euroopan petostentorjuntaviraston toimeksiannon määritelmässä ja asetuksessa (EU) 2021/2116 säädetään; korostaa, että on tärkeää taata maksuja koskeva jatkuva oikeusvarmuus siten, että vaatimusten noudattamatta jättämisestä määrättävien seuraamusten yhteydessä erotetaan selkeästi vaatimusten tarkoituksellinen noudattamatta jättäminen niistä tapauksista, joissa vilpittömässä mielessä toimineet edunsaajat ovat tahattomasti olleet noudattamatta vaatimuksia; ehdottaa, että jäsenvaltiot käyttävät asiaankuuluvia välineitä vakavien, tahallisten ja toistuvien sääntöjenvastaisuuksien kirjaamiseen; katsoo, että YMP:n tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi on muiden toimenpiteiden ohella vähennettävä viljelijöiden hallinnollista rasitetta, jotta voidaan varmistaa YMP:n varojen tehokkaampi käyttö;
6. korostaa, että on tärkeää toteuttaa toimenpiteitä petosten ja uudenlaisten sääntöjenvastaisten käytäntöjen torjumiseksi; kannustaa jäsenvaltioita arvioimaan säännöllisesti tarkastuskäytäntöjään ja sisäisiä valvontajärjestelmiään, jotta voidaan varmistaa, että ne ovat luotettavia ja tehokkaita sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemisessä, havaitsemisessa ja korjaamisessa;
7. vaatii, että YMP:n maineen vuoksi valvontajärjestelmien on oltava korkeatasoisia, luotettavia ja täysin uusien asetusten mukaisia, jotta voidaan varmistaa erityisesti uuden täytäntöönpanomallin asianmukainen toteuttaminen 1. tammikuuta 2023 alkaen; kannustaa tämän varmistamiseksi kaikkia jäsenvaltioita vaihtamaan parhaita käytäntöjä keskenään;
8. korostaa, että uuden YMP:n olisi yksinkertaistettava asioita viljelijöiden kannalta; toteaa, että kun otetaan huomioon huolet yhteiseen hallinnointiin liittyvistä hallinnollisista rasitteista, YMP:n strategiasuunnitelmissa olisi erityisesti pyrittävä yksinkertaistamaan asioita lopullisten tuensaajien kannalta;
9. panee merkille, että YMP:n virhetasot ovat viime vuosina olleet jatkuvasti alhaiset, mikä osoittaa, että jäsenvaltioiden hallinto- ja valvontajärjestelmät toimivat oikeiden parametrien mukaisesti ja tarjoavat kohtuullisen varmuuden;

10. kehottaa komissiota YMP:n strategiasuunnitelmia arvioidessaan keskittymään siihen, missä määrin ne yksinkertaistavat asioita ja vähentävät lopullisten tuensaajien hallinnollista taakkaa;
11. toteaa, että jäsenvaltiot suorittavat YMP:n tuensaajille maksuja EU:n varoista, joita toisen pilarin maaseudun kehittämistuissa yhteisrahoitetaan kansallisista varoista, hyväksytyjen maksajavirastojen kautta ja että nämä tekevät tarkastuksia paikan päällä hakemusten tukikelpoisuuden ja maksujen moitteettoman suorittamisen varmistamiseksi; katsoo, että näiden tarkastusten on oltava koordinoituja, tiukkoja ja tehokkaita ja että ne on suoritettava ilman, että viljelijöille aiheutuu lisää byrokratiaa;
12. panee merkille jäsenvaltioiden riippumattomiksi tarkastuselimiksi nimeämien todentamisviranomaisten merkittävän roolin; panee merkille, että pääasiassa riskiperusteisen lähestymistavan mukaisesti toimivat todentamisviranomaiset jo antavat lausunnon maksajavirastojen hallinto- ja valvontajärjestelmien moitteettomasta toiminnasta;
13. muistuttaa, että 1. tammikuuta 2023 alkaen todentamisviranomaisten on määritettävä, toimivatko jäsenvaltioiden hallintojärjestelmät moitteettomasti ja ovatko menot tukikelpoisia asetuksen (EU) 2021/2116 mukaisesti¹⁸;
14. muistuttaa, että varmennusmallin päätavoitteena on varmistaa, että talousarvioon kohdistuva jäljellä oleva riskitaso jää alle kahden prosentin olennaisuusrajan, kuten Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2018 vuosikertomuksessa¹⁹ esitettiin; panee merkille ja korostaa, että Euroopan maatalouden tukirahaston virhetaso on ollut alhainen ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston virhetaso on alentunut jatkuvasti viime varainhoitovuosina; panee lisäksi merkille, että vuoden 2021 yleinen mukautettu virhetaso YMP:n varojen osalta oli 1,84 prosenttia ja jo kolmatta peräkkäistä vuotta kahden prosentin olennaisuusrajaa alempi; korostaa, että tarvitaan jatkuvia toimia, jotta YMP:n virhetasoa voidaan alentaa asteittain ja siten parantaa sitä;
15. korostaa, että virhetasot voivat myös olla viite toimintapolitiikkojen monimutkaisuudesta; suosittelee siksi, että tarkastuskertomuksissa esitetään edelleen YMP:n kunkin pilarin osalta virhetasojen selkeä jaottelu ja yksilöidään alueet, joilla yksinkertaistamista tarvitaan eniten; korostaa, että maatalouden ympäristötoimenpiteiden marginaalisesti korkeampi virhetaso ei saisi estää jäsenvaltioita asettamasta niitä maaseutuyhteisöjen viljelijöiden saataville; palauttaa mieliin, että yhteiskunta²⁰ vaatii luontoystävällisempää viljelyä;
16. pitää myönteisinä vuosien 2023–2027 YMP:hen tehtyjä yksinkertaistuksia ja sitä, että niillä helpotetaan kansallisten viranomaisten tarkastus- ja valvontavastuidensa ohella suorittamaa hallinnointia, ja katsoo, että ne on toteutettava tehokkaasti sen varmistamiseksi, että virheet ja sääntöjenvastaisuudet eivät lisäänty tällaisen yksinkertaistamisen myötä; korostaa, että jäsenvaltioiden määräämien seuraamusten on

¹⁸ Ks. erityisesti 37 artikla.

¹⁹ EUVL C 340, 8.10.2019, s. 1.

²⁰ Katso Euroopan tulevaisuuskonferenssin päätelmät, joissa tehdään ehdotuksia ja esitetään toimenpiteitä vihreän talouden edistämisestä siten, että kannustetaan ympäristön kannalta vaikuttavaan ja ilmastoystävälliseen maatalouteen ja siirrytään kohti ilmaston ja ympäristön kannalta kestävää kehitystä.

oltava tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia ja että niillä on pyrittävä perimään takaisin aiheettomia maksuja; kehottaa jäsenvaltioita panemaan kansallisissa strategiasuunnitelmissaan asianmukaisesti täytäntöön oikeuden oikaista jälkikäteen virheitä asetuksen (EU) 2021/2116 mukaisesti;

17. korostaa tiedotus- ja valistuskampanjoiden merkitystä, jotta tahattomien virheiden määrää voidaan vähentää; kehottaa jäsenvaltioita järjestämään tällaisia kampanjoita hyvissä ajoin ja ottamaan mukaan kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät;
18. panee merkille, että uuteen täytäntöönpanomalliin liittyvän yksinkertaistamisen myötä YMP:n perustukien tukikelpoisuustarkastusten osuutta (aiemmin viisi prosenttia tuensaajista) on muutettu siten, että jäsenvaltiot määrittävät suoritettavien tarkastusten osuuden riskinarvioinnin ja virheiden mahdollisuuden perusteella; panee tässä yhteydessä merkille roolin, joka uudella pinta-alamonitorointijärjestelmällä on, ja toteaa, että järjestelmän on määrä käyttää Copernicus-satelliitin ryhmiteltyä dataa; ymmärtää, että viljelymaan pinta-alan laajentumista koskeva tieto on erityisen hyödyllinen aktiivista viljelyä osoittavien indikaattoreiden²¹ ja muiden maankäytön vaatimusten seuraamiseksi ja sen mukaisesti on perusteltua, että perusvalvonnan määrää vähennetään; kehottaa jäsenvaltioita tekemään parhaansa taatakseen moitteettoman varainhoidon, vähentääkseen edelleen virheitä ja välttääkseen viivästyksset YMP:n täytäntöönpanossa;
19. kannattaa yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttöä, jotta viranomaiset voivat laskea avustusten tukikelpoiset menot kiinteämääräisen rahoituksen perusteella ja siten vähentää monimutkaisuutta ja varmistaa, että viljelijät eivät jää ilman tukia, joilla korvataan esimerkiksi Natura 2000 -alueisiin ja vesipuitedirektiivin²² mukaisiin pohjaveden suojelualueisiin liittyviä lisäkustannuksia ja tulonmenetyksiä, tai muita lakisääteisiin velvoitteisiin liittyviä toisen pilarin tukia; toteaa, että korkeiden tai vähintään kohtuullisten tukien varmistaminen tällaisten alueiden suojelun tuottamille julkishyödykkeille lieventää huomattavasti jännitteitä ja vähentää joidenkin viljelijöiden suojeluelvoitteisiin kohdistuvaa vastustusta, jos jäsenvaltiot ja komissio soveltavat tukia asianmukaisesti;
20. panee merkille komission sisäisen tarkastuksen ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen roolin unionin edun mukaisia valvontatehtäviä suoritettaessa ja arvioitaessa riskejä YMP:n varoille; katsoo, että asetuksen (EU) 2021/2116 mukainen uusi täytäntöönpanomalli ei saa haitata Euroopan tilintarkastustuomioistuimen toimintaa sen arvioidessa EU:n varojen käytön vaikuttavuutta, tehokkuutta ja taloudellisuutta YMP:n uusien järjestelyjen mukaisesti; pyytää Euroopan tilintarkastustuomioistuinta vahvistamaan, että kyseisen asetuksen 9 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti vaadittavat asiakirjat riittävät sääntöjenvastaisuuksien todentamiseen;

²¹ Jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta 2. joulukuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 71 artiklassa sekä liitteessä I ja III esitetyn mukaisesti (EUVL L 435, 6.12.2021, s. 1).

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23. lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

21. katsoo, että digitalisaatio ja pidemmälle kehittyneiden ja helpommin käytettävissä olevien tietoteknisten välineiden käyttöönotto voisivat parantaa varmennusprosessin tehokkuutta sekä yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän käyttöä, jotta voidaan tukea tietojen seurainta, jota tarvitaan YMP:n tuloksellisuuden mittaamiseen asetuksen (EU) 2021/2115 liitteessä I tarkoitettujen indikaattoreiden avulla; muistuttaa, että tuloksellisuuteen perustuvaa lähestymistapaa esitettiin, koska EU:n kansalaiset olivat selkeästi ja pitkään toivoneet kestävä, oikeudenmukaista ja toimivaa YMP:tä ja koska oli havaittu, että yhteen yleispätevään ratkaisuun perustuva lähestymistapa ei ole toteutettavissa; kannattaa petosten ehkäisemistä ja torjuntaa varten suunnitellun riskienpisteytysvälineen Arachne-käytön laajentamista muun muassa edunsaajien, holdingyhtiöiden ja oligarkkien jäljittämiseksi; pitää myönteisenä, että tähän viitataan varainhoitoasetuksen tarkistamista koskevassa ehdotuksessa²³, jossa kannatetaan yhden integroidun tietojärjestelmän käyttöä tiedonlouhintaa ja riskien pisteytystä varten;
22. muistuttaa, että Arachne-välinettä on mukautettava siten, että se voi kattaa täysin kaikki YMP:n tukitoimet, ja toteaa, että komissio esittää vuonna 2025 kertomuksen, jossa arvioidaan sen käyttöä ja yhteentoimivuutta eri kansallisten järjestelmien kanssa, jotta sen käyttöä voidaan mahdollisesti laajentaa jäsenvaltioissa; kehottaa lisäämään asiaankuuluvien tarkastusyksiköiden välistä yhteistyötä ja niiden antamaa koulutusta, mukaan lukien komission yksiköt, Euroopan tilintarkastustuomioistuimien ja Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO); katsoo, että Arachne-välineen laajempi käyttö tietosuojakehyksen mukaisesti voisi vahvistaa komission ja jäsenvaltioiden analysointivalmiuksia ja parantaa tarkastusten ja valvonnan luotettavuutta; korostaa, että EPPOlle on annettava pääsy Arachne-välineeseen, kun se suorittaa tutkimuksia; kannustaa kaikkia muita jäsenvaltioita liittymään EPPOon sen varmistamiseksi, että yhä useammat petostapaukset päätyvät tutkintaan ja syytetoimiin;
23. toteaa, että komissio on ehdottanut yhteisen tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysvälineen käytön tekemistä pakolliseksi yhteistyössä hallinnoitavien varojen ja elpymis- ja palautumistukivälineen yhteydessä; toteaa, että tätä ehdotusta ei ole hyväksytty neuvoston vastustuksen vuoksi;
24. kehottaa lisäämään toimia eturistiriitojen välttämiseksi ja niihin puuttumiseksi sekä maanastuksen ja julkisten varojen väärinkäytön ennaltaehkäisemiseksi, jotta EU:n varoja voidaan suojella ja säilyttää YMP:n maine; pitää myönteisinä komission toteuttamia toimia ja erityisesti 9. huhtikuuta 2021 julkaistua tiedonantoa ”Ohjeet eturistiriitojen välttämiseen ja hallintaan varainhoitoasetuksen mukaisesti”²⁴, joilla se pyrkii varmistamaan, että jäsenvaltioiden viranomaiset toteuttavat yhteistyössä hallinnoitavien varojen täytäntöönpanon asianmukaisesti;
25. korostaa, että on tärkeää, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin panee asianmukaisesti täytäntöön unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevat toimenpiteet, jotka määrittellään asetuksessa (EU) 2021/2116 olevan IV osaston (valvontajärjestelmät ja seuraamukset) I luvussa;
26. korostaa, että digitalisaatio tarjoaa erilaisia mahdollisuuksia EU:n toimintapolitiikkojen ja ohjelmien hallintointiin ja valvontaan ja erityisesti tarkastusten suorittamiseen

²³ 36 artiklan 2 kohdan d alakohta sekä 36 artiklan 6–8 kohta.

²⁴ EUVL C 121, 9.4.2021, s. 1.

(esimerkiksi maatalouden kirjanpidon tietoverkkoon, maankäyttöön, maankäytön muutoksiin ja metsätalouden (LULUCF) alaan sekä maatalouden tuotantopanoksiin ja tuotoksiin liittyvät tilastointivelvoitteet); kehottaa jäsenvaltioita, komissiota ja kaikkia asianomaisia viranomaisia hyödyntämään uusia tietoteknisiä välineitä ja tekniikoita tarkastusten ja valvonnan luotettavuuden parantamiseksi; korostaa komissiolle ja jäsenvaltioille toistuvasti esittämiään painokkaita kehotuksia varmistaa EU:n talousarvion suojaaminen hyödyntämällä kattavasti ja järjestelmällisesti digitaalisia ja automatisoituja raportointi-, seuranta- ja tarkastusjärjestelmiä; toistaa, että sellaisen integroidun, yhteentoimivan ja yhdenmukaistetun järjestelmän luominen, jolla kerätään, seurataan ja analysoidaan tietoja lopullisista tuensajista kaikissa jäsenvaltioissa, voisi parantaa EU:n rahoituksen suojaa ja mahdollistaa entistä tiiviimmän valvonnan;

27. panee merkille peltometsäviljelyn ja metsälohkojen pinta-alamonitorointijärjestelmässä käytettyjen satelliittikuvien ja muiden digitaalitekniikan menetelmien hyödyllisyyden LULUCF-tilinpidon täydentämisessä ja mahdollisten tulevien hiiltä sitovan viljelyn tukien perustelemisessa kaukohavainnoinnin mahdollistavien viljelytekniikkojen sekä kestävien ja tehokkaiden maankäyttötoimien perusteella;
28. muistuttaa, että dronien käyttö kaukohavainnointiin tarkastuksissa ja valvonnassa on lisääntynyt erityisesti covid-19-pandemian puhjettua; kehottaa jakamaan tähän perustuvia parhaita käytäntöjä sekä käyttämään paikkamerkittyjä valokuvia niiden hyödyntämiseksi ja jotta teknologiaa voidaan tulevaisuudessa hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti; kehottaa myös ottamaan käyttöön komission maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston vuotuisessa toimintakertomuksessa 2021²⁵ esitetyt etätarkastuksessa kehitetyt hyvät käytännöt;
29. muistuttaa, että komissiolla on valvontarooli ja se varmistaa, että hallinto- ja valvontajärjestelmää koskevat järjestelyt ovat sääntöjen mukaisia, muun muassa tarkastamalla järjestelmän tehokkaan toiminnan ja tekemällä tarvittaessa rahoitusoikaisuja; toteaa, että komissiolla on jatkuva vastuu toimia, jos jäsenvaltion valvontajärjestelmässä havaitaan vakavia puutteita, kuten asetuksessa (EU) 2021/2116 esitetään;
30. toteaa jälleen, että on tarpeen löytää oikea tasapaino sääntöjen ja menettelyjen yksinkertaistamisen jatkamisen sekä yleisimpien sääntöjenvastaisten menojen paremman valvonnan välillä sekä kehittää koulutusta ja antaa käytännön tietoa hakijoille, etenkin uusille hakijoille, ja parantaa pk-yrityksille annettavaa apua ja ohjeistusta; kehottaa komissiota jatkamaan pyrkimyksiään EU:n rahoitusjärjestelmän yksinkertaistamiseksi ja erityisesti EU:n rahoittamien hankkeiden toteuttamiseen ja hallinnointiin liittyvän rasitteen vähentämiseksi;
31. muistuttaa komissiota siitä, että prosesseja on virtaviivaistettava, jotta vältetään tarpeeton hallinnollinen taakka, ja samalla on tuotettava riittävästi tietoja, jotta voidaan asianmukaisesti valvoa EU:n avun tehokkuutta sekä asiaankuuluvien toimintapolitiikkojen onnistumista niiden tulosten ja vaikutusten perusteella;

²⁵ Ks. 2.1.1.2.1 kohta.

32. panee tyytyväisenä merkille tuloksiin keskittyvää EU:n talousarviota koskevan komission strategian, jonka tavoitteena on tehostaa varainkäyttöä ja saada aikaan enemmän käytettävissä olevilla resursseilla.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	25.10.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 43 -: 0 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Ivan David, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Elena Lizzi, Chris MacManus, Colm Markey, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropë, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Franc Bogovič, Rosanna Conte, Marie Dauchy, Anna Deparnay-Grunenberg, Alin Mituța

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

43	+
ECR	Mazaly Aguilar, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Rosanna Conte, Marie Dauchy, Gilles Lebreton, Elena Lizzi
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Drașoș Benea, Isabel Carvalhais, Camilla Laureti, Maria Noichl, Juozas Olekas
THE LEFT	Luke Ming Flanagan, Chris MacManus, Eugenia Rodríguez Palop
VERTS/ALE	Benoît Biteau, Anna Deparnay-Grunenberg, Martin Häusling, Bronis Ropë, Sarah Wiener

0	-

3	0
ECR	Krzysztof Jurgiel
ID	Ivan David
RENEW	Martin Hlaváček

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	5.10.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 26 -: 0 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Matteo Adinolfi, Gilles Boyer, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Carlos Coelho, Beatrice Covassi, Ryszard Czarnecki, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Monika Hohlmeier, Jean-François Jalkh, Joachim Kuhs, Alin Mituța, Victor Negrescu, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Sándor Rónai, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Maria Grapini, Hannes Heide, Marian-Jean Marinescu, Mikuláš Peksa, Viola von Cramon-Taubadel, Michal Wiezik

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

26	+
ECR	Ryszard Czarnecki
ID	Matteo Adinolfi, Jean-François Jalkh, Joachim Kuhs
PPE	Caterina Chinnici, Carlos Coelho, Monika Hohlmeier, Marian-Jean Marinescu, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Alin Mituța, Michal Wiezik
S&D	Beatrice Covassi, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Hannes Heide, Victor Negrescu, Sándor Rónai
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Daniel Freund, Mikuláš Peksa, Viola von Cramon-Taubadel

0	-

0	0

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää